Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2026/1080

13.5.2026

SKLEP SVETA (EU) 2026/1080

z dne 21. aprila 2026

o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Okvirne konvencije Sveta Evrope o umetni inteligenci, človekovih pravicah, demokraciji in pravni državi

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe v povezavi s členom 218(6), drugi pododstavek, točka (a)(v), Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta ([1]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V skladu s Sklepom Sveta (EU) 2024/2218 ([2]) je bila 5. septembra 2024 v imenu Evropske unije podpisana Okvirna konvencija Sveta Evrope o umetni inteligenci, človekovih pravicah, demokraciji in pravni državi (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) s pridržkom njene poznejše sklenitve.

(2) V Konvenciji so določena splošna načela in obveznosti, ki bi jih morale pogodbenice Konvencije spoštovati, da bi zagotovile varstvo človekovih pravic, demokracije in pravne države v zvezi z dejavnostmi v življenjskem ciklu umetnointeligenčnih (UI) sistemov.

(3) Evropski parlament in Svet sta 13. junija 2024 na podlagi členov 16 in 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) sprejela Uredbo (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]), ki vsebuje harmonizirana pravila, ki na splošno temeljijo na popolni harmonizaciji in ki urejajo dajanje na trg, dajanje v uporabo in uporabo sistemov UI v Uniji. Ta pravila se neposredno uporabljajo v državah članicah, razen če je v navedeni uredbi izrecno določeno drugače. Konvencija se v Uniji izvaja izključno z Uredbo (EU) 2024/1689 in drugim ustreznim pravnim redom Unije, kadar je ustrezno.

(4) Dejavnosti v življenjskem ciklu sistemov UI, povezane z zaščito interesov nacionalne varnosti, so izključene iz področja uporabe Konvencije. Uredba (EU) 2024/1689, ki bo glavni pravni akt Unije za izvajanje Konvencije, iz svojega področja uporabe izključuje tudi sisteme UI, ki so dani na trg ali v uporabo ali se uporabljajo s spremembami ali brez njih izključno za namene nacionalne varnosti, in izhodne podatke sistemov UI, ki se v Uniji uporabljajo izključno za take namene, ne glede na vrsto subjekta, ki izvaja te dejavnosti. Poleg tega nacionalna varnost ostaja v izključni pristojnosti vsake države članice, kakor je določeno v členu 4(2) Pogodbe o Evropski uniji (PEU). Zato bi bilo treba v stališču Unije, ki se izrazi na Konferenci pogodbenic, ustanovljeni s Konvencijo, spoštovati navedene omejitve. Komisija zlasti ne bi smela razpravljati ali sprejemati stališč o dejavnostih v življenjskem ciklu umetnointeligenčnih sistemov, povezanih z zaščito interesov nacionalne varnosti, na zasedanjih Konference pogodbenic.

([1]) Odobritev z dne 11. marca 2026 (še ni objavljeno v Uradnem listu).
([2]) Sklep Sveta (EU) 2024/2218 z dne 28. avgusta 2024 o podpisu, v imenu Evropske unije, Okvirne konvencije Sveta Evrope o umetni inteligenci, človekovih pravicah, demokraciji in pravni državi (UL L, 2024/2218, 4.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2218/oj).
([3]) Uredba (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci in spremembi uredb (ES) št. 300/2008, (EU) št. 167/2013, (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 in (EU) 2019/2144 ter direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 in (EU) 2020/1828 (Akt o umetni inteligenci) (UL L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

(5) Glede na to, da osebno in stvarno področje uporabe Konvencije ter materialne določbe Konvencije v veliki meri sovpadajo z Uredbo (EU) 2024/1689, ki jo dopolnjuje drug ustrezen pravni red Unije, lahko sklenitev Konvencije vpliva na skupna pravila Unije ali spremeni njihovo področje uporabe v smislu člena 3(2) PDEU. Taki drugi ustrezni pravni akti Unije vključujejo pravne akte, namenjene izvajanju temeljnih pravic iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, kot so zakonodaja Unije o nediskriminaciji, vključno z direktivama Sveta 2000/43/ES ([4]) in 2000/78/ES ([5]); pravni red Unije o varstvu osebnih podatkov, vključno z uredbama (EU) 2016/679 ([6]) in (EU) 2022/2065 ([7]) Evropskega parlamenta in Sveta, katerih namen je zagotoviti varno, predvidljivo in zaupanja vredno spletno okolje, v katerem se spoštujejo temeljne pravice, vključno s pravico do svobode izražanja ter pravico do prejemanja in širjenja informacij; Uredbo (EU) 2024/900 Evropskega parlamenta in Sveta ([8]) ter zakonodajo o varnosti proizvodov in zakonodajo o odgovornosti za proizvode z napako, vključno z Direktivo Sveta 85/374/EGS ([9]). Unija ima zato izključno zunanjo pristojnost za podpis Konvencije. Posledično bi morala izključno Unija postati pogodbenica Konvencije.

(6) Konferenca pogodbenic bo imela pomembno vlogo pri učinkovitem izvajanju Konvencije, tudi s pripravo posebnih priporočil v zvezi z njeno razlago in uporabo. Konferenca pogodbenic bo preučila tudi morebitne spremembe Konvencije. V skladu s členom 218(9) PDEU bi moral Svet na predlog Komisije sprejeti sklepe o določitvi stališč, ki se v imenu Unije zastopajo na Konferenci pogodbenic, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, zlasti poslovnik Konference pogodbenic. Med pogajanjem glede tega poslovnika, ki ga je treba soglasno sprejeti v 12 mesecih od začetka veljavnosti Konvencije, si bo Unija prizadevala zagotoviti, da bo imela 27 glasov, kar ustreza številu njenih držav članic. Če bo Unija imela 27 glasov, bi morala Komisija, ki Unijo zastopa, zagotoviti intenzivno usklajevanje z državami članicami, da bi na Konferenci pogodbenic zastopali enotna stališča in da bi uveljavljala svojo pravico do glasovanja v imenu Unije. Tako intenzivno usklajevanje je zlasti pomembno, ker so vse države članice tudi članice Sveta Evrope, hkrati pa je treba upoštevati, da se UI razvija hitro in je zato na tem področju potreben usklajen okvir na svetovni ravni. Da bi zagotovili intenzivno usklajevanje, bi moral biti Svet vključen v oblikovanje vseh stališč, ne glede na njihovo naravo, tudi tistih, ki temeljijo na členu 16(1) PEU in členu 218(9) PDEU. Če Uniji kljub najboljšim prizadevanjem to ne bi uspelo dobiti 27 glasov, bi bilo treba zagotoviti, da dobi število glasov, ki odraža njeno pomembnost v Svetu Evrope in ji omogoča ustrezno obrambo njenih interesov, zato bi morala Komisija predlagati, da bi morale imeti države članice na podlagi člena 2(1) PDEU in ob polnem spoštovanju izključne pristojnosti Unije pravico, da pristopijo h Konvenciji skupaj z Unijo.

(7) Komisija bo povabila vsako državo članico, da pošlje enega predstavnika, ki bo spremljal predstavništvo Komisije kot del delegacije Unije na zasedanjih Konference pogodbenic. Spoštovati je treba načelo lojalnega sodelovanja.

(8) Kar zadeva vse druge sporazume, ki bi lahko bili sklenjeni v prihodnosti pod okriljem Sveta Evrope ali drugih mednarodnih forumov, tudi na področju UI, ter kar zadeva vse morebitne spremembe Konvencije, bi bilo treba razdelitev zunanjih pristojnosti med Unijo in državami članicami oceniti glede na posebne značilnosti vsakega takega instrumenta. Izredno pomembno je, da lahko Unija in njene države članice še naprej neposredno in dejavno izražajo mnenje Unije ter dosledno in usklajeno zagovarjajo njene interese v skladu s Pogodbama.

(9) Zato bi bilo treba Konvencijo in izjavi, priloženi temu sklepu, odobriti v imenu Unije –

([4]) Direktiva Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost (UL L 180, 19.7.2000, str. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/43/oj).

([5]) Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL L 303, 2.12.2000, str. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/78/oj).

([6]) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([7]) Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

([8]) Uredba (EU) 2024/900 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2024 o preglednosti in ciljanju v političnem oglaševanju (UL L, 2024/900, 20.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj).

([9]) Direktiva Sveta 85/374/EGS z dne 25. julija 1985 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z odgovornostjo za proizvode z napako (UL L 210, 7.8.1985, str. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1985/374/oj).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Okvirna konvencija Sveta Evrope o umetni inteligenci, človekovih pravicah, demokraciji in pravni državi (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) se odobri v imenu Evropske unije ([10]).

Člen 2

Izjave, ki se predložijo generalnemu sekretarju Sveta Evrope in so priložene temu sklepu, se odobrijo v imenu Unije.

Člen 3

Konvencija se v Uniji izvaja izključno z Uredbo (EU) 2024/1689 in drugim ustreznim pravnim redom Unije, kadar je ustrezno.

Člen 4

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Luxembourgu, 21. aprila 2026

Za Svet

predsednica

K. KALLAS

([10]) Besedilo Konvencije je objavljeno v UL L, 2026/1081, 13.5.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2026/1081/oj

PRILOGA

Izjavi Evropske unije

1. Izjava Evropske unije o področju uporabe v zvezi z zasebnimi akterji na podlagi člena 3, odstavek 1, pododstavek (b), Konvencije

   Ob upoštevanju obveznosti iz člena 3, odstavek 1, pododstavek (b), Konvencije, da je treba obravnavati tveganja in vplive, ki izhajajo iz dejavnosti zasebnih akterjev v življenjskem ciklu umetnointeligenčnih sistemov, v obsegu, ki ni zajet v pododstavku (a) navedenega člena, na način, ki je skladen s ciljem in namenom Konvencije, Unija izjavlja, da bo z Uredbo (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci in spremembi uredb (ES) št. 300/2008, (EU) št. 167/2013, (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 in (EU) 2019/2144 ter direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 in (EU) 2020/1828 (Akt o umetni inteligenci) izvajala načela in obveznosti iz poglavij II do VI Konvencije za dejavnosti zasebnih akterjev, ki dajejo na trg, dajejo v uporabo in uporabljajo umetnointeligenčne sisteme v Evropski uniji. Za te dejavnosti se lahko uporablja tudi drug ustrezen pravni red Unije, ki prispeva k izvajanju načel in obveznosti iz Konvencije.

2. Izjava Evropske unije o ozemeljskem področju uporabe na podlagi člena 32, odstavek 1, Konvencije

   Unija na podlagi člena 32, odstavek 1, Konvencije izjavlja, da se, kar zadeva pristojnost Unije, Okvirna konvencija o umetni inteligenci, človekovih pravicah, demokraciji in pravni državi uporablja za ozemlja, na katerih se uporabljata Pogodbi EU, na podlagi člena 52 Pogodbe o Evropski uniji in pod pogoji, ki so med drugim določeni v členu 355 Pogodbe o delovanju Evropske unije.